

TABELUL COMPARATIV
între reglementările în vigoare și modificările propuse în proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative
(modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție)

Nr.	Prevederea în vigoare	Modificarea propusă	Prevederea după modificare
Legea nr. 514/1995 privind organizarea judecătorească			
1.	<p>Articolul 16. Președinții și vicepreședinții instanțelor judecătorești [...] (2) Președinții instanțelor judecătorești sînt asistați de vicepreședinți. Președinții judecătoriilor sînt asistați de un singur vicepreședinte. În cadrul Judecătoriei Chișinău, numărul de vicepreședinți se stabilește potrivit cu numărul de sedii ale judecătoriei. În cadrul curților de apel și în Curtea Supremă de Justiție, numărul de vicepreședinți se stabilește potrivit cu numărul de colegii. (2¹) Vicepreședinții curților de apel și ai Curții Supreme de Justiție exercită concomitent și funcția de președinte al colegiilor formate în cadrul instanțelor. [...]</p>	<p>La Articolul 16: la alineatul (2) cuvintele „și în Curtea Supremă de Justiție,” se exclud; la alineatul (2¹) cuvintele „și ai Curții Supreme de Justiție” se exclud;</p>	<p>Articolul 16. Președinții și vicepreședinții instanțelor judecătorești [...] (2) Președinții instanțelor judecătorești sînt asistați de vicepreședinți. Președinții judecătoriilor sînt asistați de un singur vicepreședinte. În cadrul Judecătoriei Chișinău, numărul de vicepreședinți se stabilește potrivit cu numărul de sedii ale judecătoriei. În cadrul curților de apel, numărul de vicepreședinți se stabilește potrivit cu numărul de colegii. (2¹) Vicepreședinții curților de apel exercită concomitent și funcția de președinte al colegiilor formate în cadrul instanțelor. [...]</p>
2.	<p>Articolul 21. Aspecte organizatorice [...] (2) Se stabilește un număr de 504 posturi de judecător pentru toate instanțele judecătorești din Republica Moldova, inclusiv 33 de posturi de judecător pentru Curtea Supremă de Justiție. Numărul total al posturilor de judecător include și numărul posturilor de judecător pentru instanțele judecătorești amplasate în stînga Nistrului.</p>	<p>La articolul 21 alineatul (2), textul „ , inclusiv 33 de posturi de judecător pentru Curtea Supremă de Justiție” se exclude.</p>	<p>Articolul 21. Aspecte organizatorice [...] (2) Se stabilește un număr de 504 posturi de judecător pentru toate instanțele judecătorești din Republica Moldova. Numărul total al posturilor de judecător include și numărul posturilor de judecător pentru instanțele judecătorești amplasate în stînga Nistrului. [...]</p>

	[...]		
3.	<p>Articolul 43. Curtea Supremă de Justiție</p> <p>(1) Curtea Supremă de Justiție este instanța judecătorească supremă, care asigură aplicarea corectă și unitară a legilor de către toate instanțele judecătorești.</p> <p>(2) Organizarea și funcționarea Curții Supreme de Justiție este reglementată prin lege.</p>	<p>Articolul 43 va avea următorul cuprins:</p> <p>„Articolul 43. Curtea Supremă de Justiție</p> <p>(1) Curtea Supremă de Justiție este instanța judecătorească supremă. Curtea Supremă de Justiție asigură interpretarea și aplicarea uniformă a legii de către instanțele judecătorești și examinează categoriile de cauze stabilite de lege.</p> <p>(2) Modul de organizare și funcționare a Curții Supreme de Justiție este stabilit în Legea nr. 64/2023 cu privire la Curtea Supremă de Justiție.”</p>	<p>Articolul 43. Curtea Supremă de Justiție</p> <p>(1) Curtea Supremă de Justiție este instanța judecătorească supremă. Curtea Supremă de Justiție asigură interpretarea și aplicarea uniformă a legii de către instanțele judecătorești și examinează categoriile de cauze stabilite de lege.</p> <p>(2) Modul de organizare și funcționare a Curții Supreme de Justiție este stabilit în Legea nr. 64/2023 cu privire la Curtea Supremă de Justiție.</p>
Legea nr. 544/1995 cu privire la statutul judecătorului			
4.	<p>Articolul 11. Numirea judecătorului în funcție</p> <p>[...]</p> <p>(3) Președintele Republicii Moldova poate respinge o singură dată candidatura propusă de către Consiliul Superior al Magistraturii pentru numirea în funcția de judecător și numai în cazul depistării unor probe incontestabile de incompatibilitate a candidatului cu funcția respectivă, de încălcare de către acesta a legislației sau de încălcare a procedurilor legale de selectare și promovare a lui.</p> <p>[...]</p>	<p>La articolul 11 alineatul (3) din Legea nr. 544/1995 cu privire la statutul judecătorului (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr. 15–17, art. 63), cu modificările ulterioare, cuvintele „probe incontestabile de incompatibilitate a” se substituie cu cuvintele „circumstanțe care confirmă incompatibilitatea”;</p>	<p>Articolul 11. Numirea judecătorului în funcție</p> <p>[...]</p> <p>(3) Președintele Republicii Moldova poate respinge o singură dată candidatura propusă de către Consiliul Superior al Magistraturii pentru numirea în funcția de judecător și numai în cazul depistării unor circumstanțe care confirmă incompatibilitatea candidatului cu funcția respectivă, de încălcare de către acesta a legislației sau de încălcare a procedurilor legale de selectare și promovare a lui.</p> <p>[...]</p>
Codul de procedură penală al Republicii Moldova nr. 122/2003			
5.	<p>Articolul 6. Termeni și expresii utilizate în prezentul cod</p> <p>Termenii și expresiile utilizate în prezentul cod au următorul înțeles, dacă nu este o mențiune deosebită:</p> <p>[...]</p>	<p>Articolul 6:</p> <p>la punctul 8) cuvintele „, recursul în anulare” se exclud;</p> <p>la punctul 9) cuvintele „recursului în anulare” se exclud;</p> <p>punctul 14) se abrogă.</p>	<p>Articolul 6. Termeni și expresii utilizate în prezentul cod</p> <p>Termenii și expresiile utilizate în prezentul cod au următorul înțeles, dacă nu este o mențiune deosebită:</p> <p>[...]</p>

	<p>8) cale extraordinară de atac – cale prevăzută de lege pentru atacarea hotărîrilor judecătorești irevocabile (revizuirea, recursul în anulare);</p> <p>9) decizie – hotărîre prin care instanța se pronunță asupra apelului, recursului, recursului în anulare, precum și hotărîrea instanței de apel și de recurs la rejudecarea cauzei;</p> <p>[...]</p> <p>14) hotărîre a Plenului Curții Supreme de Justiție – act adoptat de Plenul Curții Supreme de Justiție la soluționarea chestiunilor ce țin de competența sa;</p> <p>[...]</p>		<p>8) cale extraordinară de atac – cale prevăzută de lege pentru atacarea hotărîrilor judecătorești irevocabile (revizuirea);</p> <p>9) decizie – hotărîre prin care instanța se pronunță asupra apelului, recursului, precum și hotărîrea instanței de apel și de recurs la rejudecarea cauzei;</p> <p>[...]</p> <p>14) abrogat;</p> <p>[...]</p>
6.	<p>Articolul 7. Legalitatea procesului penal</p> <p>[...]</p> <p>(7) Hotărîrile explicative ale Plenului Curții Supreme de Justiție în chestiunile privind aplicarea prevederilor legale în practica judiciară au caracter de recomandare pentru organele de urmărire penală și instanțele judecătorești.</p> <p>[...]</p> <p>(9) Deciziile Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție pronunțate ca urmare a examinării recursului în interesul legii sînt obligatorii pentru instanțele de judecată în măsura în care situația de fapt și de drept pe cauză rămîne cea care a existat la soluționarea recursului.</p>	La articolul 7, alineatele (7) și (9) se abrogă	<p>Articolul 7. Legalitatea procesului penal</p> <p>[...]</p> <p>(7) abrogat.</p> <p>[...]</p> <p>(9) abrogat.</p>
7.	<p>Articolul 18. Publicitatea ședinței de judecată</p> <p>(1) În toate instanțele judecătorești ședințele sînt publice, cu excepția cazurilor prevăzute de prezentul cod.</p>	<p>Articolul 18 se completează cu alineatul (5) cu următorul cuprins:</p> <p>„(5) Ședințele publice ale Curții Supreme de Justiție sunt înregistrate video, iar înregistrările</p>	<p>Articolul 18. Publicitatea ședinței de judecată</p> <p>[...]</p> <p>(5) Ședințele publice ale Curții Supreme de Justiție sunt înregistrate video, iar înregistrările</p>

	<p>(2) Accesul în sala de ședință poate fi interzis presei sau publicului, prin încheiere motivată, pe parcursul întregului proces sau al unei părți din proces, în interesul respectării moralității, ordinii publice sau securității naționale, când interesele minorilor sau protecția vieții private a părților în proces o cer, sau în măsura considerată strict necesară de către instanță când, datorită unor împrejurări speciale, publicitatea ar putea să prejudicieze interesele justiției.</p> <p>(21) În procesul în care un minor este victimă sau martor, instanța de judecată va asculta declarațiile acestuia într-o ședință închisă.</p> <p>(3) Judecarea cauzei în ședința închisă a instanței trebuie argumentată și efectuată cu respectarea tuturor regulilor procedurii judiciare.</p> <p>(4) În toate cazurile, hotărârile instanței de judecată se pronunță în ședință publică.</p>	<p>video sunt disponibile pe pagina web oficială a curții.”.</p>	<p>video sunt disponibile pe pagina web oficială a curții.</p>
8.	<p>Articolul 30. Compunerea instanței de judecată [...] (6) Colegiul lărgit al Curții Supreme de Justiție judecă recursurile împotriva sentinței Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție, împotriva hotărârilor instanței de apel și recursurile în anulare în complet format din 5 judecători. (7) Recursul în anulare se judecă de către Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență de cel puțin 2/3 din numărul total al judecătorilor din cadrul colegiului.</p>	<p>La articolul 30: alineatul (6) va avea următorul cuprins: „(6) Curtea Supremă de Justiție judecă recursurile împotriva hotărârilor instanței de apel și revizuirile în complet din 3, 5 sau 9 judecători.”; alineatele (7) și (8) se abrogă.</p>	<p>Articolul 30. Compunerea instanței de judecată [...] (6) Curtea Supremă de Justiție judecă recursurile împotriva hotărârilor instanței de apel și revizuirile în complet din 3, 5 sau 9 judecători. (7) abrogat. (8) abrogat.</p>

	(8) Recursul în interesul legii se judecă de către Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență de cel puțin 2/3 din numărul total al judecătorilor din cadrul colegiului.		
9.	<p>Articolul 33. Incompatibilitatea judecătorului</p> <p>[...]</p> <p>(3) Judecătorul nu poate participa la o nouă judecare a cauzei atât în primă instanță, cit și pe cale ordinară sau extraordinară de atac și urmează a fi recuzat și în cazul în care a mai participat în calitate de judecător la examinarea aceleiași cauze în primă instanță, pe cale ordinară sau extraordinară de atac, precum și în cazul participării ca judecător de instrucție. Această prevedere nu se extinde asupra membrilor Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție, precum și asupra judecătorilor Curții Supreme de Justiție la rejudecarea cauzelor în baza hotărârii Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție.</p> <p>[...]</p>	La articolul 33 alineatul (3), propoziția a doua se exclude.	<p>Articolul 33. Incompatibilitatea judecătorului</p> <p>[...]</p> <p>(3) Judecătorul nu poate participa la o nouă judecare a cauzei atât în primă instanță, cit și pe cale ordinară sau extraordinară de atac și urmează a fi recuzat și în cazul în care a mai participat în calitate de judecător la examinarea aceleiași cauze în primă instanță, pe cale ordinară sau extraordinară de atac, precum și în cazul participării ca judecător de instrucție.</p> <p>[...]</p>
10.	<p>Articolul 39. Competența Curții Supreme de Justiție</p> <p>Curtea Supremă de Justiție:</p> <p>1) judecă în primă instanță cauzele penale privind infracțiunile săvârșite de Președintele Republicii Moldova;</p> <p>2) ca instanță de recurs, judecă recursurile împotriva hotărârilor pronunțate de către instanțele de apel;</p> <p>3) judecă, în limitele competenței sale, cauzele supuse căilor extraordinare de atac, inclusiv recursurile în anulare;</p>	<p>Articolul 39 va avea următorul cuprins:</p> <p>„Articolul 39. Competența Curții Supreme de Justiție</p> <p>Curtea Supremă de Justiție:</p> <p>1)ca instanță de recurs, judecă recursurile împotriva hotărârilor pronunțate de către instanțele de apel și a sentințelor pronunțate de Curtea Supremă de Justiție ca primă instanță;</p> <p>2)judecă în primă instanță cauzele penale privind infracțiunile săvârșite de Președintele Republicii Moldova;</p>	<p>Articolul 39. Competența Curții Supreme de Justiție</p> <p>Curtea Supremă de Justiție:</p> <p>1)ca instanță de recurs, judecă recursurile împotriva hotărârilor pronunțate de către instanțele de apel și a sentințelor pronunțate de Curtea Supremă de Justiție ca primă instanță;</p> <p>2)judecă în primă instanță cauzele penale privind infracțiunile săvârșite de Președintele Republicii Moldova;</p> <p>3) soluționează, în limitele competenței sale, cererile de revizuire;</p>

	<p>3¹) judecă recursurile în interesul legii; 3²) soluționează cererile de revizuire a cauzelor în urma pronunțării unei hotărâri de condamnare a Republicii Moldova la Curtea Europeană a Drepturilor Omului; 4) sesizează Curtea Constituțională pentru a se pronunța asupra constituționalității actelor juridice și asupra cazurilor excepționale de neconstituționalitate a actelor juridice; 5) adoptă hotărâri explicative în chestiunile de practică judiciară a aplicării uniforme a legislației penale și procesual penale; 6) soluționează cererile de strămutare.</p>	<p>3) soluționează, în limitele competenței sale, cererile de revizuire; 4) soluționează conflictele de competență date în competența sa; 5) soluționează cererile de strămutare.”</p>	<p>4) soluționează conflictele de competență date în competența sa; 5) soluționează cererile de strămutare.</p>
11.	<p>Articolul 341. Felurile hotărârilor instanței de judecată [...] (3) Hotărârea prin care instanța se pronunță asupra apelului, recursului, recursului în anulare, precum și hotărârea pronunțată de instanța de apel și de recurs la rejudecarea cauzei, se numesc decizii. [...]</p>	<p>La articolul 341 alineatul (3), cuvintele „recursului în anulare, ” se exclud.</p>	<p>Articolul 341. Felurile hotărârilor instanței de judecată [...] (3) Hotărârea prin care instanța se pronunță asupra apelului, recursului, precum și hotărârea pronunțată de instanța de apel și de recurs la rejudecarea cauzei, se numesc decizii. [...]</p>
12.	<p>Articolul 422. Termenul de declarare Termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.</p>	<p>Articolul 422 va avea următorul cuprins: „Articolul 422. Termenul de declarare a recursului Termenul de declarare a recursului este de 2 luni de la data comunicării deciziei integrale.”.</p>	<p>Articolul 422. Termenul de declarare a recursului Termenul de declarare a recursului este de 2 luni de la data comunicării deciziei integrale.</p>
13.	<p>Articolul 424. Efectul devolutiv al recursului și limitele lui [...] (2) Instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art.427, fiind în drept să judece și în baza</p>	<p>La articolul 424, alineatul (2) va avea următorul cuprins: „(2) Instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427 invocate în recurs.”.</p>	<p>Articolul 424. Efectul devolutiv al recursului și limitele lui [...] (2) Instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427 invocate în recurs.</p>

	temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnaților.		
14.	<p>Articolul 427. Temeiurile pentru recurs</p> <p>(1) Hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în următoarele temeiuri:</p> <p>1) nu au fost respectate dispozițiile privind competența după calitatea persoanei;</p> <p>2) instanța nu a fost compusă potrivit legii ori au fost încălcate prevederile art.30, 31 și 33;</p> <p>3) ședința de judecată nu a fost publică, în afară de cazurile când legea prevede altfel;</p> <p>4) judecata a avut loc fără participarea procurorului, inculpatului, precum și a apărătorului, interpretului și traducătorului, când participarea lor era obligatorie potrivit legii;</p> <p>5) cauza a fost judecată în primă instanță sau în apel fără citarea legală a unei părți sau care, legal citată, a fost în imposibilitate de a se prezenta și de a înștiința instanța despre această imposibilitate;</p> <p>6) instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței;</p> <p>7) instanța a admis o cale de atac neprevăzută de lege sau apelul a fost introdus tardiv;</p>	<p>Articolul 427 va avea următorul cuprins:</p> <p>„Articolul 427. Temeiurile recursului</p> <p>(1) Recursul este admis dacă:</p> <p>1) interpretarea legii din hotărârea contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție;</p> <p>2) prin admiterea recursului se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție;</p> <p>3) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv sau a fost respins ca fiind tardiv un apel depus în termen;</p> <p>4) există o cauză care înlătură răspunderea penală, sau un temei care exclude urmărirea penală sau determină încetarea procesului penal;</p> <p>5) a fost aplicată o pedeapsă în alte limite decât cele prevăzute de lege;</p> <p>6) hotărârea este arbitrară sau se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor;</p> <p>7) instanța nu a fost compusă potrivit legii.</p> <p>(2) Temeiurile prevăzute la alin.(1) p. 4)-7) pot fi invocate în recurs doar dacă au fost invocate în apel. Această limitare nu se aplică dacă încălcarea a avut loc în instanța de apel.</p> <p>(3) Aprecierea probelor dată de prima instanță și instanța de apel este obligatorie pentru instanța de recurs, decât dacă se invocă temeiul din alin. (1) pct. 6) sau dacă Curtea Supremă de Justiție examinează cauza după trimiterea la rejudecare.”</p>	<p>Articolul 427. Temeiurile recursului</p> <p>(1) Recursul este admis dacă:</p> <p>1) interpretarea legii din hotărârea contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție;</p> <p>2) prin admiterea recursului se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție;</p> <p>3) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv sau a fost respins ca fiind tardiv un apel depus în termen;</p> <p>4) există o cauză care înlătură răspunderea penală, sau un temei care exclude urmărirea penală sau determină încetarea procesului penal;</p> <p>5) a fost aplicată o pedeapsă în alte limite decât cele prevăzute de lege;</p> <p>6) hotărârea este arbitrară sau se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor;</p> <p>7) instanța nu a fost compusă potrivit legii.</p> <p>(2) Temeiurile prevăzute la alin.(1) p. 4)-7) pot fi invocate în recurs doar dacă au fost invocate în apel. Această limitare nu se aplică dacă încălcarea a avut loc în instanța de apel.</p> <p>(3) Aprecierea probelor dată de prima instanță și instanța de apel este obligatorie pentru instanța de recurs, decât dacă se invocă temeiul din alin. (1) pct. 6) sau dacă Curtea Supremă de Justiție examinează cauza după trimiterea la rejudecare</p>

<p>8) nu au fost întrunite elementele infracțiunii sau instanța a pronunțat o hotărâre de condamnare pentru o altă faptă decât cea pentru care condamnatul a fost pus sub învinuire, cu excepția cazurilor reîncadrării juridice a acțiunilor lui în baza unei legi mai blânde;</p> <p>9) inculpatul a fost condamnat pentru o faptă care nu este prevăzută de legea penală;</p> <p>10) s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale;</p> <p>11) persoana condamnată a fost judecată anterior în mod definitiv pentru aceeași faptă sau există o cauză de înlăturare a răspunderii penale, sau aplicarea pedepsei a fost înlăturată de o nouă lege sau anulată de un act de amnistie, a intervenit decesul inculpatului ori a intervenit împăcarea părților în cazul prevăzut de lege;</p> <p>12) faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită;</p> <p>13) a intervenit o lege penală mai favorabilă condamnatului;</p> <p>14) Curtea Constituțională a recunoscut neconstituțională prevederea legii aplicate în cauza respectivă;</p> <p>15) instanța de judecată internațională, prin hotărâre pe un alt caz, a constatat o încălcare la nivel național a drepturilor și libertăților omului care poate fi reparată și în această cauză;</p> <p>16) norma de drept aplicată în hotărârea atacată contravine unei hotărâri de aplicare a aceleiași norme date anterior de către Curtea Supremă de Justiție.</p>		
--	--	--

	(2) Temeiurile menționate la alin.(1) pot fi invocate în recurs doar în cazul în care au fost invocate în apel sau încălcarea a avut loc în instanța de apel.		
15.	Articolul 428. Instanțele competente să examineze recursul Recursurile declarate împotriva deciziilor curților de apel se examinează de Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție.	La articolul 428, cuvintele „Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție” se substituie cu cuvintele „Curtea Supremă de Justiție”.	Articolul 428. Instanțele competente să examineze recursul Recursurile declarate împotriva deciziilor curților de apel se examinează de Curtea Supremă de Justiție.
16.	Articolul 430. Conținutul cererii de recurs Cererea de recurs trebuie să conțină: [...] 5) conținutul și motivele recursului cu argumentarea ilegalității hotărârii atacate și solicitările recurentului, cu indicarea temeiurilor prevăzute în art.427 invocate în recurs și în ce constă problema de drept de importanță generală abordată în cauza dată; [...]	La articolul 430, punctul 5) va avea următorul cuprins: „5) temeiul prevăzut de art. 427 și argumentele privind temeinicia recursului.”.	Articolul 430. Conținutul cererii de recurs Cererea de recurs trebuie să conțină: [...] 5) temeiul prevăzut de art. 427 și argumentele privind temeinicia recursului; [...]
17.	Articolul 431. Actele procedurale preparatorii ale instanței de recurs (1) După primirea cererii, instanța de recurs îndeplinește următoarele acte procedurale preparatorii: 1) verifică dacă cererea îndeplinește cerințele prevăzute la art. 430. În cazul în care cererea nu îndeplinește aceste cerințe, prin o încheiere semnată de președintele sau vicepreședintele Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție, o restituie recurentului, oferindu-i un termen de 30 de zile pentru înlăturarea neajunsurilor și depunerea unei noi cereri de recurs. Dacă recurentul nu înlătură neajunsurile, cererea de recurs se consideră nedepusă;	Articolul 431 va avea următorul cuprins: „Articolul 431. Actele procedurale preparatorii ale instanței de recurs După primirea recursului, instanța: 1) desemnează un judecător raportor, care pregătește cauza spre judecare și stabilește data examinării admisibilității recursului; 2) verifică dacă recursul îndeplinește cerințele prevăzute la art.430. În cazul în care recursul nu îndeplinește aceste cerințe, judecătorul raportor îi oferă timp recurentului pentru înlăturarea neajunsurilor. Dacă recurentul nu înlătură neajunsurile în termen de 15 zile, cererea de recurs se consideră nedepusă; 3) expediază părților recursul considerat admisibil și întrebările la care ar trebui să răspundă,	Articolul 431. Actele procedurale preparatorii ale instanței de recurs După primirea recursului, instanța: 1) desemnează un judecător raportor, care pregătește cauza spre judecare și stabilește data examinării admisibilității recursului; 2) verifică dacă recursul îndeplinește cerințele prevăzute la art.430. În cazul în care recursul nu îndeplinește aceste cerințe, judecătorul raportor îi oferă timp recurentului pentru înlăturarea neajunsurilor. Dacă recurentul nu înlătură neajunsurile în termen de 15 zile, cererea de recurs se consideră nedepusă; 3) expediază părților recursul considerat admisibil și întrebările la care ar trebui să răspundă, solicitându-le să depună, în termen de pînă la o lună, referința;

	<p>1¹) solicită dosarul de la instanța respectivă și expediază celorlalte părți copia de pe recurs, solicitându-le să depună, în termen de pînă la 30 de zile, o referință privind opinia lor asupra recursului declarat;</p> <p>2) desemnează un judecător pentru a pregăti cauza spre judecare și fixează data ședinței de judecată pentru examinarea admisibilității recursului, făcîndu-se mențiune despre aceasta pe pagina web a Curții Supreme de Justiție;</p> <p>3) fixează termenul pentru întocmirea raportului. Termenul întocmirii raportului nu poate fi mai mare de 3 luni pentru cauzele cu inculpați minori sau deținuți în stare de arest și nu mai mare de 6 luni pentru celelalte cazuri.</p> <p>(2) Judecătorul raportor verifică dacă recursul îndeplinește cerințele de formă și de conținut pentru depunerea lui, dacă temeiurile invocate se încadrează în prevederile legii, indică jurisprudența în problemele de drept aplicabile la soluționarea hotărîrii atacate.</p> <p>(3) – abrogat. (4) – abrogat.</p>	<p>solicitîndu-le să depună, în termen de pînă la o lună, referința;</p> <p>4) solicită dosarul de la instanța respectivă.”</p>	<p>4) solicită dosarul de la instanța respectivă.</p>
18.	<p>Articolul 432. Admisibilitatea în principiu a recursului</p> <p>(1) Instanța de recurs examinează admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărîrii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu în baza materialelor din dosar.</p> <p>(2) Un complet format din 3 judecători, prin decizie motivată, va decide în unanimitate asupra inadmisibilității</p>	<p>Articolul 432 va avea următorul cuprins: „Articolul 432. Admisibilitatea recursului</p> <p>(1) Instanța de recurs examinează admisibilitatea recursului declarat împotriva hotărîrii instanței de apel, fără citarea părților, în baza materialelor din dosar..</p> <p>(2) Un complet din 3 judecători, prin încheiere, declară inadmisibil recursul dacă::</p> <p>1) recursul nu este depus de persoana menționată în articolul 421;</p>	<p>Articolul 432. Admisibilitatea recursului</p> <p>(1) Instanța de recurs examinează admisibilitatea recursului declarat împotriva hotărîrii instanței de apel, fără citarea părților, în baza materialelor din dosar..</p> <p>(2) Un complet din 3 judecători, prin încheiere, declară inadmisibil recursul dacă::</p> <p>1) recursul nu este depus de persoana menționată în articolul 421;</p> <p>2) recursul este tardiv;</p>

<p>recursului înaintat în cazul în care se constată că:</p> <p>1) recursul nu îndeplinește cerințele de formă și de conținut, prevăzute în art.429 și 430;</p> <p>2) recursul este declarat peste termen;</p> <p>3) temeiurile invocate de recurent nu se încadrează în cele prevăzute la art.427;</p> <p>4) recursul este vădit neîntemeiat;</p> <p>5) recursul nu abordează probleme de drept de importanță generală pentru jurisprudență.</p> <p>(3) Decizia privind inadmisibilitatea recursului este irevocabilă și se comunică părților.</p> <p>(4) Dacă recursul îndeplinește cerințele de formă și conținut, iar temeiurile invocate se încadrează în cele prescrise de lege, din care se întrevede încălcarea gravă a drepturilor persoanei, și cauza prezintă un interes deosebit pentru jurisprudență, precum și în cazul în care unul din judecătorii din complet nu este de acord cu inadmisibilitatea, completul din 3 judecători va trimite, prin încheiere, recursul pentru judecare Colegiului lărgit al Curții Supreme de Justiție constituit din 5 judecători și va fixa data ședinței de judecată, făcându-se mențiune despre aceasta pe pagina web a Curții Supreme de Justiție.</p> <p>(5) Dacă Colegiul format din 3 judecători consideră cauza de un interes deosebit pentru jurisprudență, fixează data ședinței publice și dispune să se comunice părților la proces despre aceasta.</p>	<p>2) recursul este tardiv;</p> <p>3) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.427;</p> <p>4) recursul este vădit neîntemeiat;</p> <p>5) problema juridică invocată în recurs nu este de o importanță fundamentală pentru dezvoltarea jurisprudenței.</p> <p>(2) Recursul declarat în temeiul prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 6) nu poate fi declarat inadmisibil în temeiul alin. (2) pct. 5)..</p> <p>(3) În decizia privind inadmisibilitatea recursului se menționează sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității. Aceasta se publică pe paginaweb a Curții Supreme de Justiție și se comunică părților.”</p>	<p>3) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.427;</p> <p>4) recursul este vădit neîntemeiat;</p> <p>5) problema juridică invocată în recurs nu este de o importanță fundamentală pentru dezvoltarea jurisprudenței.</p> <p>(2) Recursul declarat în temeiul prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 6) nu poate fi declarat inadmisibil în temeiul alin. (2) pct. 5)..</p> <p>(3) În decizia privind inadmisibilitatea recursului se menționează sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității. Aceasta se publică pe pagina web a Curții Supreme de Justiție și se comunică părților.</p>
--	--	--

19.	<p>Articolul 433. Procedura judecării recursului</p> <p>(1) Recursul se judecă fără citarea părților la proces. La judecarea recursului în ședință publică conform prevederilor art. 432 alin. (5) participă procurorul și persoanele indicate la art. 401 ale căror interese sînt atinse prin argumentele invocate în recurs.</p> <p>(2) Președintele ședinței anunță cauza în care a fost declarat recurs, apoi anunță numele judecătorilor completului de judecată, al procurorului, avocaților, precum și al interpretului, dacă acesta participă la ședință, și verifică dacă nu au fost formulate cereri de recuzare.</p> <p>(3) Primul cuvînt i se oferă recurentului, apoi celorlalți participanți la ședința de judecată. Dacă între recursurile declarate se află și recursul procurorului, primul cuvînt îl are acesta. Luările de cuvînt nu pot ieși din cadrul argumentelor recursului.</p> <p>(4) Părțile au dreptul la replică în problemele apărute în procesul dezbaterilor;</p> <p>(5) Recursul se judecă în termen rezonabil.</p>	<p>Articolul 433 va avea următorul cuprins:</p> <p>„Articolul 433. Procedura judecării recursului</p> <p>(1) Dacă este considerat admisibil, un complet din 3 judecători examinează recursul în fond. În scopul uniformizării practicii judecătorești, completul din 3 judecători poate decide prin vot unanim ca recursul considerat admisibil să fie examinat de un complet din 5 judecători.</p> <p>(2) Completul din 5 judecători poate decide prin vot unanim ca recursul considerat admisibil să fie examinat de un complet din 9 judecători.</p> <p>(3) Recursul se judecă fără citarea părților, cu excepția:</p> <p>a) recursului considerat admisibil în care se invocă temeiul prevăzut la art.427 alin. (1) p. 2) și 6);</p> <p>b) rejudecării cauzei, prevăzută la art. 435 alin. (1) lit. d).</p> <p>(4) Completul poate decide organizarea ședinței publice și pentru examinarea concomitentă a altor recursuri. La ședința publică sunt citați procurorul și persoanele indicate la art. 421 ale căror interese sînt atinse prin recurs. Neprezentarea lor nu împiedică examinarea recursului.;</p> <p>(5) Președintele ședinței anunță cauza în care a fost declarat recurs, numele judecătorilor completului de judecată și verifică dacă există cereri de recuzare.</p> <p>(6) Primul cuvînt i se oferă recurentului, apoi celorlalți participanți. Dacă între recursurile declarate se află și recursul procurorului, primul cuvînt îl are acesta. Luările de cuvînt nu pot depăși cadrul argumentelor recursului și a întrebărilor expediate părților, decât cu acordul completului</p>	<p>Articolul 433. Procedura judecării recursului</p> <p>(1) Dacă este considerat admisibil, un complet din 3 judecători examinează recursul în fond. În scopul uniformizării practicii judecătorești, completul din 3 judecători poate decide prin vot unanim ca recursul considerat admisibil să fie examinat de un complet din 5 judecători.</p> <p>(2) Completul din 5 judecători poate decide prin vot unanim ca recursul considerat admisibil să fie examinat de un complet din 9 judecători.</p> <p>(3) Recursul se judecă fără citarea părților, cu excepția:</p> <p>a) recursului considerat admisibil în care se invocă temeiul prevăzut la art.427 alin. (1) p. 2) și 6);</p> <p>b) rejudecării cauzei, prevăzută la art. 435 alin. (1) lit. d).</p> <p>(4) Completul poate decide organizarea ședinței publice și pentru examinarea concomitentă a altor recursuri. La ședința publică sunt citați procurorul și persoanele indicate la art. 421 ale căror interese sînt atinse prin recurs. Neprezentarea lor nu împiedică examinarea recursului.;</p> <p>(5) Președintele ședinței anunță cauza în care a fost declarat recurs, numele judecătorilor completului de judecată și verifică dacă există cereri de recuzare.</p> <p>(6) Primul cuvînt i se oferă recurentului, apoi celorlalți participanți. Dacă între recursurile declarate se află și recursul procurorului, primul cuvînt îl are acesta. Luările de cuvînt nu pot depăși cadrul argumentelor recursului și a întrebărilor expediate părților, decât cu acordul completului</p> <p>(7) Președintele ședinței poate oferi dreptul la replică cu privire la chestiunile apărute în procesul dezbaterilor.</p>
-----	---	---	--

		(7) Președintele ședinței poate oferi dreptul la replică cu privire la chestiunile apărute în procesul dezbaterilor.”	
20.	<p>Articolul 434. Judecarea recursului</p> <p>Judecând recursul declarat împotriva deciziei instanței de apel, Colegiul lărgit al Curții Supreme de Justiție verifică legalitatea hotărârii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei ținând seama, după caz, de opinia părților expusă în referință ori în ședință, dacă au participat la ea, și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în recurs.</p>	<p>Articolul 434 va avea următorul cuprins:</p> <p>„Articolul 434. Limitele judecării recursului</p> <p>Judecând recursul, instanța verifică, în limitele invocate în recurs, legalitatea hotărârii atacate prin prisma temeiurilor din art. 427.”</p>	<p>Articolul 434. Limitele judecării recursului</p> <p>Judecând recursul, instanța verifică, în limitele invocate în recurs, legalitatea hotărârii atacate prin prisma temeiurilor din art. 427.</p>
21.	<p>Articolul 435. Decizia instanței de recurs</p> <p>(1) Judecând recursul, instanța adoptă una din următoarele decizii:</p> <p>1) respinge recursul ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate;</p> <p>2) admite recursul, casează, parțial sau total, hotărârea atacată și ia una din următoarele soluții:</p> <p>a) menține hotărârea primei instanțe, când apelul a fost greșit admis;</p> <p>b) dispune achitarea persoanei sau încetarea procesului penal în cazurile prevăzute de prezentul cod;</p> <p>c) rejudecă cauza și pronunță o nouă hotărâre, dacă nu se agravează situația condamnatului, sau, după caz, dispune rejudecarea de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.</p> <p>(2) Soluționând recursul, instanța rezolvă și chestiunile prevăzute la art.414 alin.(4) și art.416, care se aplică în mod corespunzător.</p>	<p>Articolul 435 va avea următorul cuprins:</p> <p>„Articolul 435. Decizia instanței de recurs</p> <p>(1) Judecând recursul, instanța adoptă una din următoarele decizii::</p> <p>1) respinge recursul, cu menținerea hotărârii atacate;</p> <p>2) admite recursul, casează, parțial sau integral, hotărârea atacată și adoptă una din următoarele soluții:</p> <p>a) menține hotărârea primei instanțe;</p> <p>b) dispune achitarea persoanei sau încetarea procesului penal;</p> <p>c) dispune rejudecarea de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată în instanța de recurs;</p> <p>d) rejudecă cauza și pronunță o nouă hotărâre.</p> <p>(1) Rejudecarea poate fi dispusă o singură dată.</p> <p>(2) Judecând recursul, instanța soluționează și chestiunile prevăzute la art.416.</p> <p>(3) Adoptarea deciziei și întocmirea acesteia se efectuează în conformitate cu prevederile art.417 și 418, care se aplică în mod corespunzător. Instanța de recurs se pronunță asupra tuturor motivelor</p>	<p>Articolul 435. Decizia instanței de recurs</p> <p>(1) Judecând recursul, instanța adoptă una din următoarele decizii::</p> <p>1) respinge recursul, cu menținerea hotărârii atacate;</p> <p>2) admite recursul, casează, parțial sau integral, hotărârea atacată și adoptă una din următoarele soluții:</p> <p>a) menține hotărârea primei instanțe;</p> <p>b) dispune achitarea persoanei sau încetarea procesului penal;</p> <p>c) dispune rejudecarea de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată în instanța de recurs;</p> <p>d) rejudecă cauza și pronunță o nouă hotărâre.</p> <p>(1) Rejudecarea poate fi dispusă o singură dată.</p> <p>(2) Judecând recursul, instanța soluționează și chestiunile prevăzute la art.416.</p> <p>(3) Adoptarea deciziei și întocmirea acesteia se efectuează în conformitate cu prevederile art.417 și 418, care se aplică în mod corespunzător. Instanța de recurs se pronunță asupra tuturor motivelor esențiale invocate în recurs.</p>

	<p>(3) Adoptarea deciziei și întocmirea acesteia se efectuează în conformitate cu prevederile art.417 și 418, care se aplică în mod corespunzător.</p>	<p>esențiale invocate în recurs.</p> <p>(4) Decizia instanței de recurs se pronunță integral. Decizia se consideră pronunțată din momentul plasării ei pe pagina web a Curții Supreme de Justiție.</p> <p>(5) Dacă recursul este admis în temeiul art. 427 alin. (1) p. 6), completul emite o încheiere interlocutorie, pe care o expediază inspecției judiciare.”.</p>	<p>(4) Decizia instanței de recurs se pronunță integral. Decizia se consideră pronunțată din momentul plasării ei pe pagina web a Curții Supreme de Justiție.</p> <p>(5) Dacă recursul este admis în temeiul art. 427 alin. (1) p. 6), completul emite o încheiere interlocutorie, pe care o expediază inspecției judiciare.</p>
22.	<p>Capitolul V CĂILE EXTRAORDINARE DE ATAC Secțiunea 1 Recursul în anulare Articolul 452. Recursul în anulare [...]</p> <p>Articolul 453. Temeiurile pentru recurs în anulare [...]</p> <p>Articolul 454. Termenul de declarare a recursului în anulare [...]</p> <p>Articolul 455. Declararea și retragerea recursului în anulare [...]</p> <p>Articolul 456. Actele procedurale preparatorii și admisibilitatea recursului în anulare [...]</p> <p>Articolul 457. Judecarea și soluționarea recursului în anulare [...]</p>	<p>Secțiunea 1 din Capitolul V se abrogă.</p>	<p>Capitolul V CĂILE EXTRAORDINARE DE ATAC Secțiunea 1 Recursul în anulare - abrogat</p>

23.	<p>Articolul 458. Cazurile de revizuire a procesului penal</p> <p>(1) Hotărârile judecătorești irevocabile pot fi supuse revizuirii atât cu privire la latura penală, cât și cu privire la latura civilă.</p> <p>(2) Dacă hotărârea judecătorească se referă la mai multe persoane sau mai multe infracțiuni, revizuirea se poate cere pentru oricare dintre fapte sau dintre făptuitori.</p> <p>(3) Revizuirea poate fi cerută în cazurile în care:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) s-a constatat, prin sentință penală irevocabilă, comiterea unei infracțiuni în timpul urmăririi penale sau în legătură cu judecarea cauzei; 2) s-au stabilit alte circumstanțe de care instanța nu a avut cunoștință la emiterea hotărârii și care, independent sau împreună cu circumstanțele stabilite anterior, dovedesc că cel condamnat este nevinovat ori a săvârșit o infracțiune mai puțin gravă sau mai gravă decât cea pentru care a fost condamnat sau dovedesc că cel achitat sau persoana cu privire la care s-a dispus încetarea procesului penal este vinovat/vinovată; 3) două sau mai multe hotărâri judecătorești irevocabile nu se pot concilia; 4) Curtea Constituțională a recunoscut drept neconstituțională prevederea legii aplicată în cauza respectivă. <p>(4) Dacă nu se poate da hotărâre din cauza că s-a împlinit termenul de prescripție a incriminării sau s-a declarat un act de amnistie sau din cauza că unele persoane au fost grațiate, precum și din cauza decesului</p>	<p>Articolul 458 va avea următorul cuprins:</p> <p>„Articolul 458. Temeiurile de revizuire a procesului penal</p> <p>(1) Hotărârile judecătorești irevocabile pot fi supuse revizuirii, atât cu privire la latura penală, cât și cu privire la latura civilă, la cererea persoanelor menționate în art. 460.</p> <p>(2) Dacă hotărârea judecătorească se referă la mai multe persoane sau mai multe infracțiuni, revizuirea se poate cere pentru oricare dintre fapte sau dintre făptuitori.</p> <p>(3) Revizuirea poate fi cerută în cazurile în care:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) s-a constatat, prin sentință penală irevocabilă, comiterea unei infracțiuni în timpul urmăririi penale sau în legătură cu judecarea cauzei care creează suspiciuni privind corectitudinea soluției din hotărârea atacată; 2) s-au stabilit circumstanțe noi sau recent descoperite de care instanța nu a avut cunoștință la emiterea hotărârii și care, independent sau împreună cu circumstanțele stabilite anterior, ar dovedi că cel condamnat este nevinovat ori a săvârșit o infracțiune mai puțin gravă sau mai gravă decât cea pentru care a fost condamnat sau ar dovedi că cel achitat sau persoana cu privire la care s-a dispus încetarea procesului penal este vinovat/vinovată; 3) două sau mai multe hotărâri judecătorești irevocabile nu se pot concilia; 4) Curtea Constituțională a recunoscut drept neconstituțională prevederea legii aplicată în cauza respectivă; 5) Curtea Europeană a Drepturilor Omului a informat Guvernul Republicii Moldova despre depunerea unei cereri din care se deduce existența unui viciu fundamental în cadrul procedurii 	<p>Articolul 458. Temeiurile de revizuire a procesului penal</p> <p>(1) Hotărârile judecătorești irevocabile pot fi supuse revizuirii, atât cu privire la latura penală, cât și cu privire la latura civilă, la cererea persoanelor menționate în art. 460.</p> <p>(2) Dacă hotărârea judecătorească se referă la mai multe persoane sau mai multe infracțiuni, revizuirea se poate cere pentru oricare dintre fapte sau dintre făptuitori.</p> <p>(3) Revizuirea poate fi cerută în cazurile în care:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) s-a constatat, prin sentință penală irevocabilă, comiterea unei infracțiuni în timpul urmăririi penale sau în legătură cu judecarea cauzei care creează suspiciuni privind corectitudinea soluției din hotărârea atacată; 2) s-au stabilit circumstanțe noi sau recent descoperite de care instanța nu a avut cunoștință la emiterea hotărârii și care, independent sau împreună cu circumstanțele stabilite anterior, ar dovedi că cel condamnat este nevinovat ori a săvârșit o infracțiune mai puțin gravă sau mai gravă decât cea pentru care a fost condamnat sau ar dovedi că cel achitat sau persoana cu privire la care s-a dispus încetarea procesului penal este vinovat/vinovată; 3) două sau mai multe hotărâri judecătorești irevocabile nu se pot concilia; 4) Curtea Constituțională a recunoscut drept neconstituțională prevederea legii aplicată în cauza respectivă; 5) Curtea Europeană a Drepturilor Omului a informat Guvernul Republicii Moldova despre depunerea unei cereri din care se deduce existența unui viciu fundamental în cadrul procedurii
-----	--	---	--

	<p>învinuitului, circumstanțele prevăzute la alin.(3) pct.1)-3) se stabilesc printr-o cercetare efectuată potrivit prevederilor art.443 și 444.</p>	<p>precedente, care ridică dubii temeinice privind corectitudinea soluției din hotărârea atacată;</p> <p>6)Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat, printr-o hotărâre, fie Guvernul Republicii Moldova a recunoscut, printr-o declarație, o încălcare a drepturilor sau libertăților fundamentale care poate fi remediată, total sau parțial, prin casarea hotărârii atacate.</p> <p>(4)Decesul condamnatului nu împiedică revizuirea procesului penal.</p> <p>(5)Cererea de revizuire depusă repetat de către aceeași persoană în baza aceluiași motiv este inadmisibilă.”</p>	<p>precedente, care ridică dubii temeinice privind corectitudinea soluției din hotărârea atacată;</p> <p>6)Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat, printr-o hotărâre, fie Guvernul Republicii Moldova a recunoscut, printr-o declarație, o încălcare a drepturilor sau libertăților fundamentale care poate fi remediată, total sau parțial, prin casarea hotărârii atacate.</p> <p>(4)Decesul condamnatului nu împiedică revizuirea procesului penal.</p> <p>(5)Cererea de revizuire depusă repetat de către aceeași persoană în baza aceluiași motiv este inadmisibilă.</p>
24.	<p>Articolul 459. Termenele de revizuire a procesului penal</p> <p>(1) Revizuirea unei hotărâri de achitare, de încetare a procesului penal, precum și revizuirea unei hotărâri de condamnare pentru motivul că pedeapsa este prea ușoară sau pentru că celui condamnat trebuie aplicată legea privitoare la o infracțiune mai gravă, se pot face numai înăuntrul termenelor de prescripție a incriminării, stabilite în art.60 din Codul penal, și cel mai târziu pînă la un an de la descoperirea circumstanțelor prevăzute în art.458 alin.(3).</p> <p>(2) Revizuirea în favoarea condamnatului a unei hotărâri de condamnare, în caz de descoperire a circumstanțelor prevăzute în art.458 alin.(4), nu este limitată de nici un termen.</p> <p>(3) Decesul celui condamnat nu împiedică revizuirea procesului penal, în urma descoperirii circumstanțelor prevăzute</p>	<p>Articolul 459 va avea următorul cuprins:</p> <p>„Articolul 459. Termenul de revizuire</p> <p>(1) Revizuirea în temeiul art.458 alin.(3) p. 1)-4) a unei hotărâri de achitare, de încetare a procesului penal, precum de condamnare pentru motivul că pedeapsa este prea ușoară sau persoana trebuie condamnată pentru o infracțiune mai gravă, poate fi cerută în termen de un an de la data când au devenit cunoscute motivele sau circumstanțele care justifică depunerea cererii de revizuire.</p> <p>(2) Revizuirea în favoarea condamnatului a unei hotărâri de condamnare, în temeiul art.458 alin.(3) p. 1)-4), nu este limitată în timp.</p> <p>(3)Revizuirea în temeiul art. 458 alin. (3) p. 5) poate fi cerută oricând de la informarea Guvernului până la pronunțarea hotărârii definitive de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului.</p> <p>(4)Revizuirea în temeiul art. 458 alin. (3) p. 6) poate fi cerută în termen de 6 luni de la data rămîinerii definitive a hotărârii Curții Europene a Drepturilor Omului.”</p>	<p>Articolul 459. Termenul de revizuire</p> <p>(1) Revizuirea în temeiul art.458 alin.(3) p. 1)-4) a unei hotărâri de achitare, de încetare a procesului penal, precum de condamnare pentru motivul că pedeapsa este prea ușoară sau persoana trebuie condamnată pentru o infracțiune mai gravă, poate fi cerută în termen de un an de la data când au devenit cunoscute motivele sau circumstanțele care justifică depunerea cererii de revizuire.</p> <p>(2) Revizuirea în favoarea condamnatului a unei hotărâri de condamnare, în temeiul art.458 alin.(3) p. 1)-4), nu este limitată în timp.</p> <p>(3)Revizuirea în temeiul art. 458 alin. (3) p. 5) poate fi cerută oricând de la informarea Guvernului până la pronunțarea hotărârii definitive de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului.</p> <p>(4)Revizuirea în temeiul art. 458 alin. (3) p. 6) poate fi cerută în termen de 6 luni de la data rămîinerii definitive a hotărârii Curții Europene a Drepturilor Omului.</p>

	<p>în art.458 alin.(4), dacă este vorba de reabilitarea condamnatului.</p>		
25.	<p>Articolul 460. Deschiderea procedurii de revizuire</p> <p>(1) Procedura de revizuire se deschide în baza cererii adresate procurorului de nivelul instanței care a judecat cauza în fond. În cazul temeiurilor prevăzute la art. 458 alin. (3) pct. 3) și 4), procedura de revizuire se deschide în baza cererii adresate instanței de judecată care a judecat cauza în primă instanță.</p> <p>(2) Cerere de revizuire poate declara:</p> <p>1) oricare parte din proces, în limitele calității sale procesuale;</p> <p>2) soțul și rudele apropiate ale condamnatului, chiar și după decesul acestuia.</p> <p>(3) Cererea de revizuire se face în scris, cu arătarea motivului de revizuire pe care se întemeiază și a mijloacelor de probă în dovedirea acestuia.</p> <p>(4) Organele de conducere sau conducătorii persoanelor juridice care au cunoștință despre vreo faptă sau circumstanțele ce ar motiva revizuirea sînt obligate să sesizeze procurorul sau, după caz, instanța de judecată.</p> <p>(5) Procurorul poate din oficiu să inițieze procedura revizuirii.</p> <p>(6) Dacă există vreunul din temeiurile prevăzute în art. 458 alin. (3) pct. 1)–3), procurorul, în limitele competenței sale, dă o ordonanță de deschidere a procedurii de revizuire și efectuează cercetarea circumstanțelor sau dă o însărcinare în acest</p>	<p>Articolul 460 va avea următorul cuprins:</p> <p>„Articolul 460. Depunerea cererii de revizuire</p> <p>(1) Pot cere revizuirea:</p> <p>1) oricare parte din proces, în limitele calității sale procesuale;</p> <p>2) rudele apropiate, soțul sau soția condamnatului, chiar și după decesul acestuia;</p> <p>3) Agentul guvernamental în cazurile prevăzute de art. 458 alin. (3) pct. 5) și 6).</p> <p>(2) Cererea de revizuire este formulată în scris și trebuie să conțină temeiul de revizuire pe care se întemeiază, iar la cerere se anexează probele ce confirmă temeinicia ei.</p> <p>(3) Cererea de revizuire se depune în instanța menționată în alin. (4).</p> <p>(4) Cererile de revizuire menționate la art. 458 alin. (3) p. 1)-4) sunt de competența instanței de judecată care ultima s-a pronunțat asupra fondului cauzei. Cererile de revizuire depuse în temeiul art. 458 alin. (3) p. 5) și 6) sunt de competența Curții Supreme de Justiție.”</p>	<p>Articolul 460. Depunerea cererii de revizuire</p> <p>(1) Pot cere revizuirea:</p> <p>1) oricare parte din proces, în limitele calității sale procesuale;</p> <p>2) rudele apropiate, soțul sau soția condamnatului, chiar și după decesul acestuia;</p> <p>3) Agentul guvernamental în cazurile prevăzute de art. 458 alin. (3) pct. 5) și 6).</p> <p>(2) Cererea de revizuire este formulată în scris și trebuie să conțină temeiul de revizuire pe care se întemeiază, iar la cerere se anexează probele ce confirmă temeinicia ei.</p> <p>(3) Cererea de revizuire se depune în instanța menționată în alin. (4).</p> <p>(4) Cererile de revizuire menționate la art. 458 alin. (3) p. 1)-4) sunt de competența instanței de judecată care ultima s-a pronunțat asupra fondului cauzei. Cererile de revizuire depuse în temeiul art. 458 alin. (3) p. 5) și 6) sunt de competența Curții Supreme de Justiție.</p>

	<p>scop ofițerului de urmărire penală. În cursul cercetării circumstanțelor noi descoperite se pot efectua, cu respectarea dispozițiilor prezentului cod, audieri, cercetări la fața locului, expertize judiciare, ridicări de obiecte sau documente și alte acțiuni de urmărire penală care vor fi necesare.</p> <p>(6¹) Dacă se constată existența temeiului prevăzut la art. 458 alin. (3) pct. 4), instanța de judecată admite prin încheiere cererea și rejudecă cauza.</p> <p>(7) Dacă lipsesc temeiurile prevăzute la art.458, procurorul emite o ordonanță de refuz în deschiderea procedurii de revizuire, ordonanță care este susceptibilă de a fi atacată în modul prevăzut la art.313.</p> <p>(8) În tot timpul efectuării cercetării circumstanțelor noi descoperite, Procurorul General este în drept de a înainta demers de suspendare a executării hotărârii în limitele cererii de revizuire.</p>		
26.	<p>Articolul 461. Trimiterea în instanța de judecată a materialului cercetării privind revizuirea</p> <p>După terminarea cercetării circumstanțelor noi, procurorul înaintează toate materialele, împreună cu concluziile sale, instanței care a judecat cauza în fond, iar dacă temeiul cererii de revizuire constă în existența unor hotărâri judecătorești ce nu se pot concilia, materialele se înaintează la instanța competentă conform dispozițiilor art.42.</p>	<p>Articolul 461 va avea următorul cuprins: „Articolul 461. Procedura de examinare a cererii de revizuire</p> <p>(1) Prevederile art. 431-434 se aplică în mod corespunzător examinării cererii de revizuire.</p> <p>(2) În cazul organizării unei ședințe publice, dezbaterile sînt limitate la întrunirea condițiilor pentru admiterea cererii de revizuire. Neprezentarea părților nu împiedică examinarea cererii de revizuire.”</p>	<p>Articolul 461. Procedura de examinare a cererii de revizuire</p> <p>(1) Prevederile art. 431-434 se aplică în mod corespunzător examinării cererii de revizuire.</p> <p>(2) În cazul organizării unei ședințe publice, dezbaterile sînt limitate la întrunirea condițiilor pentru admiterea cererii de revizuire. Neprezentarea părților nu împiedică examinarea cererii de revizuire.</p>
27.	<p>Articolul 462. Măsuri premergătoare și admiterea revizuirii</p>	<p>Articolul 462 va avea următorul cuprins: „Articolul 462. Hotărârea instanței de revizuire</p> <p>(1) După ce examinează cererea de revizuire</p>	<p>Articolul 462. Hotărârea instanței de revizuire</p>

<p>(1) După primirea materialelor trimise de procuror, președintele instanței le repartizează, conform prevederilor art.344, pentru examinare. Judecătorul care a primit materialele fixează termen pentru examinarea cererii de revizuire în vederea admiterii revizuirii, cu citarea părților interesate.</p> <p>(2) Când persoana în favoarea sau defavoarea căreia s-a cerut revizuirea se află în stare de arest, chiar într-o altă cauză, președintele ședinței de judecată dispune aducerea ei la judecată și solicită coordonatorului oficiului teritorial al Consiliului Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat desemnarea unui avocat care acordă asistență juridică garantată de stat dacă aceasta nu are apărător.</p> <p>(3) La termenul fixat, instanța, ascultând părțile prezente, examinează chestiunea dacă cererea de revizuire a fost făcută în condițiile prevăzute de lege și dacă din probele administrate în cursul cercetării efectuate rezultă date suficiente pentru admiterea revizuirii. Instanța poate verifica oricare din probele pe care se întemeiază cererea sau poate, când este necesar, să administreze probe noi la cererea părților. Persoanele prevăzute în art.458 alin.(3) pct.1)-3) nu pot fi audiate ca martori în cauza supusă revizuirii.</p> <p>(4) Instanța, în baza celor constatate, dispune, prin încheiere, admiterea cererii de revizuire sau, prin sentință, respingerea acesteia.</p>	<p>considerată admisibilă, instanța emite o încheiere privind:</p> <p>a) respingerea cererii de revizuire;</p> <p>b) admiterea cererii de revizuire, casarea hotărârii supuse revizuirii și reluarea examinării cauzei de către instanța competentă.</p> <p>(2) Odată cu admiterea cererii de revizuire și reluarea examinării cauzei penale, instanța poate suspenda motivat, în tot sau în parte, executarea pedepsei, precum și aplica măsuri preventive.</p> <p>(3) În cazul admiterii cererii de revizuire din cauza că există câteva hotărârile nu se pot concilia, cauzele în care aceste hotărârri au fost pronunțate se conexează pentru rejudecare în instanța care a pronunțat ultima din aceste hotărârri dacă sunt de același grad, sau în instanța de cel mai înalt grad, dacă instanțele sunt de grade diferite.</p> <p>(4) Încheierea de admitere a cererii de revizuire se supune căilor de atac odată cu fondul, în condițiile legii. Încheierea de respingere a cererii de revizuire poate fi atacată cu recurs în instanța ierarhic superioară, cu excepția încheierilor emise de Curtea Supremă de Justiție.”.</p>	<p>(1) După ce examinează cererea de revizuire considerată admisibilă, instanța emite o încheiere privind:</p> <p>a) respingerea cererii de revizuire;</p> <p>b) admiterea cererii de revizuire, casarea hotărârii supuse revizuirii și reluarea examinării cauzei de către instanța competentă.</p> <p>(2) Odată cu admiterea cererii de revizuire și reluarea examinării cauzei penale, instanța poate suspenda motivat, în tot sau în parte, executarea pedepsei, precum și aplica măsuri preventive.</p> <p>(3) În cazul admiterii cererii de revizuire din cauza că există câteva hotărârri ce nu se pot concilia, cauzele în care aceste hotărârri au fost pronunțate se conexează pentru rejudecare în instanța care a pronunțat ultima din aceste hotărârri dacă sunt de același grad, sau în instanța de cel mai înalt grad, dacă instanțele sunt de grade diferite.</p> <p>(4) Încheierea de admitere a cererii de revizuire se supune căilor de atac odată cu fondul, în condițiile legii. Încheierea de respingere a cererii de revizuire poate fi atacată cu recurs în instanța ierarhic superioară, cu excepția încheierilor emise de Curtea Supremă de Justiție.</p>
---	---	---

	<p>(5) O dată cu admiterea cererii de revizuire, precum și în tot cursul judecării din nou a cauzei, instanța poate menține suspendarea executării ori poate suspenda motivat, în tot sau în parte, executarea hotărârii supuse revizuirii.</p> <p>(6) În cazul admiterii cererii de revizuire din cauza că există câteva hotărâri ce nu se pot concilia, cauzele în care aceste hotărâri au fost pronunțate se conexează pentru rejudecare.</p>		
28	<p>Articolul 463. Rejudecarea cauzei după admiterea revizuirii [...]</p> <p>Articolul 464. Hotărârile după rejudecare [...]</p> <p>Articolul 464¹. Revizuirea cauzei în urma pronunțării hotărârii de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului [...]</p> <p>Articolul 465. Calea de atac a hotărârii după rejudecare [...]</p> <p>Articolul 465¹. Recursul în interesul legii [...]</p> <p>Articolul 465². Condițiile de admisibilitate [...]</p> <p>Articolul 465³. Judecarea recursului în interesul legii [...]</p>	Articolele 463 - 465 ⁴ se abrogă	<p>Articolul 463. - abrogat. Articolul 464. - abrogat Articolul 464¹. - abrogat Articolul 465. - abrogat Articolul 465¹. - abrogat Articolul 465². - abrogat Articolul 465³. - abrogat Articolul 465⁴. - abrogat</p>

	Articolul 465⁴. Hotărîrea și efectele ei [...]		
Codul de procedură civilă al Republicii Moldova nr. 225/2003			
29.	<p>Articolul 17. Unificarea practicii judiciare</p> <p>(1) Pentru aplicarea corectă și uniformă a legislației, Curtea Supremă de Justiție, din oficiu, precum și la propunerea organelor profesionale, create prin lege, ale profesiilor conexe justiției, adoptă și publică hotărîri explicative și opinii consultative privind aplicarea corectă a normelor de drept și soluționarea justă a cauzelor.</p> <p>(2) Hotărîrile explicative ale Plenului Curții Supreme de Justiție și opiniile consultative ale colegiilor Curții Supreme de Justiție au caracter de îndrumare și nu sînt obligatorii pentru instanțele judecătorești.</p>	Articolul 17 se abrogă.	Articolul 17. – abrogat.
30.	<p>Articolul 18. Utilizarea de mijloace tehnice</p> <p>(1) Pentru documentarea lucrărilor ședinței de judecată și conservarea probelor, instanța judecătorească poate utiliza orice mijloc tehnic în conformitate cu prezentul cod și alte legi.</p> <p>(1¹) Pentru exercitarea drepturilor și obligațiilor procesuale, participanții la proces pot efectua înregistrarea audio a ședinței de judecată.</p> <p>(2) Înregistrarea video, fotografierea, utilizarea altor mijloace tehnice decît cele cerute în condițiile alin. (1¹) pot fi admise numai de președintele ședinței de judecată și doar cu acordul părților și al altor</p>	<p>Articolul 18 se completează alineatul (2¹) cu următorul cuprins:</p> <p>„(2¹) Ședințele publice ale Curții Supreme de Justiție sunt înregistrate video, iar înregistrările video sunt disponibile pe pagina web oficială a curții.”.</p>	<p>Articolul 18. Utilizarea de mijloace tehnice</p> <p>(1) Pentru documentarea lucrărilor ședinței de judecată și conservarea probelor, instanța judecătorească poate utiliza orice mijloc tehnic în conformitate cu prezentul cod și alte legi.</p> <p>(1¹) Pentru exercitarea drepturilor și obligațiilor procesuale, participanții la proces pot efectua înregistrarea audio a ședinței de judecată.</p> <p>(2) Înregistrarea video, fotografierea, utilizarea altor mijloace tehnice decît cele cerute în condițiile alin. (1¹) pot fi admise numai de președintele ședinței de judecată și doar cu acordul părților și al altor participanți la proces, iar în caz de audiere a martorilor, cu acordul acestora.</p> <p>(2¹) Ședințele publice ale Curții Supreme de Justiție sunt înregistrate video, iar înregistrările</p>

	<p>participanți la proces, iar în caz de audiere a martorilor, cu acordul acestora.</p> <p>(3) Încălcarea prevederilor alin.(2) se sancționează cu amendă de pînă la 20 unități convenționale și cu confiscarea înregistrărilor (peliculei, pozelor, casetelor etc.).</p>		<p>video sunt disponibile pe pagina web oficială a curții.</p> <p>(3) Încălcarea prevederilor alin.(2) se sancționează cu amendă de pînă la 20 unități convenționale și cu confiscarea înregistrărilor (peliculei, pozelor, casetelor etc.).</p>
31.	<p>Articolul 44. Soluționarea conflictelor de competență jurisdicțională</p> <p>[...]</p> <p>(3) Conflictul de competență dintre două sau mai multe judecătoria care nu țin de aceeași curte de apel ori dintre o judecătoria și o curte de apel, ori între curțile de apel se judecă de Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție.</p> <p>[...]</p>	<p>La articolul 44 alineatul (3), cuvintele „Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție” se substituie cu cuvintele „Curtea Supremă de Justiție”.</p>	<p>Articolul 44. Soluționarea conflictelor de competență jurisdicțională</p> <p>[...]</p> <p>(3) Conflictul de competență dintre două sau mai multe judecătoria care nu țin de aceeași curte de apel ori dintre o judecătoria și o curte de apel, ori între curțile de apel se judecă de Curtea Supremă de Justiție.</p> <p>[...]</p>
32.	<p>Articolul 46. Completul de judecată</p> <p>[...]</p> <p>(3) Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție judecă recursurile în componența unui judecător (președinte) și altor 4 judecători.</p>	<p>La articolul 46, alineatul (3) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(3) Curtea Supremă de Justiție judecă recursurile în complete de 3, 5 sau 9 judecători.”.</p>	<p>Articolul 46. Completul de judecată</p> <p>[...]</p> <p>(3) Curtea Supremă de Justiție judecă recursurile în complete de 3, 5 sau 9 judecători.</p>
33.	<p>Articolul 424. Instanțele competente să examineze recursurile împotriva încheierilor</p> <p>[...]</p> <p>(2) Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de către curțile de apel.</p>	<p>La articolul 424 la alineatul (2), cuvintele „Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție” se substituie cu cuvintele „Curtea Supremă de Justiție”.</p>	<p>Articolul 424. Instanțele competente să examineze recursurile împotriva încheierilor</p> <p>[...]</p> <p>(2) Curtea Supremă de Justiție examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de către curțile de apel.</p>
34.	<p>Articolul 430. Persoanele în drept să declare recurs</p>	<p>Articolului 430 va avea următorul cuprins:</p> <p>„Articolul 430. Persoanele în drept să declare</p>	<p>Articolul 430. Persoanele în drept să declare recurs</p>

	<p>Sînt în drept să declare recurs:</p> <p>a) părțile și alți participanți la proces;</p> <p>b) martorul, expertul, specialistul, interpretul și reprezentantul, cu privire la compensarea cheltuielilor de judecată ce li se cuvine.</p>	<p>recurs</p> <p>Sînt în drept să declare recurs:</p> <p>a) părțile și alți participanți la proces;</p> <p>b) persoanele care nu au fost atrase în proces, dar care sînt lezate în drepturi prin hotărîrea judecătorească.”</p>	<p>Sînt în drept să declare recurs:</p> <p>a) părțile și alți participanți la proces;</p> <p>b) persoanele care nu au fost atrase în proces, dar care sînt lezate în drepturi prin hotărîrea judecătorească.</p>
35.	<p>Articolul 431. Instanța competentă să examineze recursul</p> <p>[...]</p> <p>(3) Recursul considerat admisibil se examinează într-un complet din 5 judecători de la Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție.</p>	<p>La articolul 431, alineatul (3) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(3) Recursul considerat admisibil se examinează într-un complet din 3, 5 sau 9 judecători ai Curții Supreme de Justiție.”.</p>	<p>Articolul 431. Instanța competentă să examineze recursul</p> <p>[...]</p> <p>(3) Recursul considerat admisibil se examinează într-un complet din 3, 5 sau 9 judecători ai Curții Supreme de Justiție.</p>
36.	<p>Articolul 432. Temeiurile declarării recursului</p> <p>(1) Părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.</p> <p>(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:</p> <p>a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;</p> <p>b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;</p> <p>b1) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;</p> <p>c) a interpretat în mod eronat legea;</p> <p>d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.</p> <p>(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:</p>	<p>Articolului 432 va avea următorul cuprins:</p> <p>„Articolul 432. Temeiurile recursului</p> <p>(1) Recursul este admis dacă:</p> <p>a) interpretarea legii din hotărîrea contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție;</p> <p>b) prin admiterea recursului se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție;</p> <p>c) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv sau a fost respins ca fiind tardiv un apel depus în termen;</p> <p>d) hotărîrea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces;</p> <p>e) hotărîrea sau decizia este arbitrară sau se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor;</p> <p>f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.</p> <p>(2) Temeiurile menționate la alin. (1) lit. d)-f) pot fi invocate în recurs doar dacă au fost invocate</p>	<p>Articolul 432. Temeiurile recursului</p> <p>(1) Recursul este admis dacă:</p> <p>a) interpretarea legii din hotărîrea contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție;</p> <p>b) prin admiterea recursului se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție;</p> <p>c) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv sau a fost respins ca fiind tardiv un apel depus în termen;</p> <p>d) hotărîrea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces;</p> <p>e) hotărîrea sau decizia este arbitrară sau se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor;</p> <p>f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.</p> <p>(2) Temeiurile menționate la alin. (1) lit. d)-f) pot fi invocate în recurs doar dacă au fost invocate</p>

	<p>a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;</p> <p>b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;</p> <p>c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;</p> <p>d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;</p> <p>e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;</p> <p>f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.</p> <p>(4) Săvîrșirea altor încălcări decît cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.</p> <p>(5) Temeiurile prevăzute la alin.(3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.</p>	<p>în apel sau dacă încălcarea a avut loc în instanța de apel.</p> <p>(3) Aprecierea probelor dată de prima instanță și instanța de apel este obligatorie pentru instanța de recurs, decît dacă se invocă temeiul din alin. (1) lit. e) sau Curtea Supremă de Justiție examinează cauza după trimitere la judecare.”.</p>	<p>în apel sau dacă încălcarea a avut loc în instanța de apel.</p> <p>(3) Aprecierea probelor dată de prima instanță și instanța de apel este obligatorie pentru instanța de recurs, decît dacă se invocă temeiul din alin. (1) lit. e) sau Curtea Supremă de Justiție examinează cauza după trimitere la rejudecare.”.</p>
37.	<p>Articolul 433. Temeiurile inadmisibilității recursului</p> <p>Cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:</p>	<p>Articolul 433:</p> <p>Alineatul unic devine alineatul (1);</p> <p>Litera a) va avea următorul cuprins:</p> <p>„a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (1)”;</p>	<p>Articolul 433. Temeiurile inadmisibilității recursului</p> <p>(1) Cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:</p>

	<p>a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4);</p> <p>a¹) recursul este depus împotriva unui act ce nu se supune recursului, cu excepția cazurilor prevăzute la art. 429 alin. (5);</p> <p>b) recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art.434;</p> <p>c) persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare;</p> <p>d) recursul se depune în mod repetat după ce a fost examinat.</p>	<p>se completează cu literele e) și g) cu următorul cuprins:</p> <p>„e) problema juridică invocată în recurs nu este de o importanță fundamentală pentru dezvoltarea jurisprudenței;</p> <p>g) recursul este vădit neîntemeiat.”</p> <p>se completează cu alineatul (2), cu următorul cuprins:</p> <p>„(2) Recursul declarat în temeiul art.432 alin. (1) lit. e) nu poate fi declarat inadmisibil în temeiul alin. (1) lit. e).”.</p>	<p>a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (1);</p> <p>a¹) recursul este depus împotriva unui act ce nu se supune recursului, cu excepția cazurilor prevăzute la art. 429 alin. (5);</p> <p>b) recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art.434;</p> <p>c) persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare;</p> <p>d) recursul se depune în mod repetat după ce a fost examinat;</p> <p>e) problema juridică invocată în recurs nu este de o importanță fundamentală pentru dezvoltarea jurisprudenței;</p> <p>g) recursul este vădit neîntemeiat.</p> <p>(2) Recursul declarat în temeiul art.432 alin. (1) lit. e) nu poate fi declarat inadmisibil în temeiul alin. (1) lit. e).</p>
38.	<p>Articolul 437. Cuprinsul cererii de recurs</p> <p>(1) Cererea de recurs trebuie să fie dactilografiată și trebuie să cuprindă:</p> <p>[...]</p>	<p>La articolul 437 alineatul (1), textul „trebuie să fie dactilografiată și” se exclude.</p>	<p>Articolul 437. Cuprinsul cererii de recurs</p> <p>(1) Cererea de recurs trebuie să cuprindă:</p> <p>[...]</p>
39.	<p>Articolul 438. Restituirea cererii de recurs</p> <p>[...]</p> <p>(2) Dacă cererea de recurs conține temeiurile recursului, dar lipsesc unele date prevăzute la art. 437 alin. (1) lit. a), b), c) sau e), completul din 3 judecători emite o încheiere, care nu se supune niciunei căi de atac, de a nu da curs cererii de recurs și acordă recurentului un termen rezonabil pentru înlăturarea deficiențelor. Dacă recurentul înlătură deficiențele în cadrul termenului acordat, recursul se consideră</p>	<p>La articolul 438 alineatul (2), cuvintele „completul din 3 judecători emite” se substituie cu cuvintele „judecătorul raportor emite”, iar cuvintele „completul din 3 judecători” din ultima propoziție se substituie cu cuvintele „judecătorul raportor”.</p>	<p>Articolul 438. Restituirea cererii de recurs</p> <p>[...]</p> <p>(2) Dacă cererea de recurs conține temeiurile recursului, dar lipsesc unele date prevăzute la art. 437 alin. (1) lit. a), b), c) sau e), judecătorul raportor emite o încheiere, care nu se supune niciunei căi de atac, de a nu da curs cererii de recurs și acordă recurentului un termen rezonabil pentru înlăturarea deficiențelor. Dacă recurentul înlătură deficiențele în cadrul termenului acordat, recursul se consideră depus la data prezentării inițiale. Dacă cererea de recurs nu este semnată, nu conține temeiurile recursului sau recurentul nu înlătură</p>

	<p>depus la data prezentării inițiale. Dacă cererea de recurs nu este semnată, nu conține temeiurile recursului sau recurentul nu înlătură deficiențele cererii de recurs în cadrul termenului acordat, completul din 3 judecători o restituie în termen de 10 zile de la data înregistrării.</p> <p>[...]</p>		<p>deficiențele cererii de recurs în cadrul termenului acordat, judecător raportor o restituie în termen de 10 zile de la data înregistrării.</p> <p>[...]</p>
40.	<p>Articolul 439. Actele procedurale preparatorii</p> <p>(1) După intentarea procedurii în recurs, Curtea Supremă de Justiție solicită, în cel mult 10 zile, dosarul de la instanța respectivă.</p> <p>(2) După parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.</p> <p>(3) Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).</p>	<p>Articolul 439 va avea următorul cuprins: „Articolul 439. Actele procedurale preparatorii</p> <p>După primirea recursului, instanța:</p> <p>a) desemnează un judecător raportor, care pregătește cauza spre judecare și stabilește data examinării admisibilității recursului;</p> <p>b) verifică dacă recursul îndeplinește cerințele prevăzute la art.437.</p> <p>c) expediază părților recursul considerat admisibil și întrebările la care ar trebui să răspundă, solicitându-le să depună, în termen de pînă la o lună, referința;</p> <p>d) solicită dosarul de la instanța respectivă.”</p>	<p>Articolul 439. Actele procedurale preparatorii</p> <p>După primirea recursului, instanța:</p> <p>a) desemnează un judecător raportor, care pregătește cauza spre judecare și stabilește data examinării admisibilității recursului;</p> <p>b) verifică dacă recursul îndeplinește cerințele prevăzute la art.437.</p> <p>c) expediază părților recursul considerat admisibil și întrebările la care ar trebui să răspundă, solicitându-le să depună, în termen de pînă la o lună, referința;</p> <p>d) solicită dosarul de la instanța respectivă.</p>
41.	<p>Articolul 440. Procedura examinării admisibilității recursului</p> <p>(1) În cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art.433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității</p>	<p>Articolul 440 va avea următorul cuprins: „Articolul 440. Procedura examinării admisibilității recursului</p> <p>(1) În cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă</p>	<p>Articolul 440. Procedura examinării admisibilității recursului</p> <p>(1) În cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.</p>

	<p>recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nicio referire cu privire la fondul recursului.</p> <p>(1¹) Încheierea privind inadmisibilitatea recursului se plasează pe pagina web a Curții Supreme de Justiție la data emiterii și se transmite tuturor participanților la proces și reprezentanților acestora.</p> <p>(2) Asupra admisibilității recursului se decide fără prezența participanților la proces sau a reprezentanților acestora, prin emiterea unei încheieri nemotivate despre care se face o mențiune pe pagina web a Curții Supreme de Justiție.</p>	<p>adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.</p> <p>(2) Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.</p> <p>(3) Dacă este considerat admisibil, completul examinează recursul în fond.</p> <p>(4) În scopul uniformizării practicii judecătorești, completul din 3 judecători poate decide prin vot unanim, ca recursul considerat admisibil să fie examinat de un complet din 5 judecători. Completul din 5 judecători poate decide prin vot unanim ca recursul considerat admisibil să fie examinat de un complet din 9 judecători.”.</p>	<p>(2) Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.</p> <p>(3) Dacă este considerat admisibil, completul examinează recursul în fond.</p> <p>(4) În scopul uniformizării practicii judecătorești, completul din 3 judecători poate decide prin vot unanim, ca recursul considerat admisibil să fie examinat de un complet din 5 judecători. Completul din 5 judecători poate decide prin vot unanim ca recursul considerat admisibil să fie examinat de un complet din 9 judecători</p>
42.	<p>Articolul 441. Actele procedurale după stabilirea admisibilității recursului</p> <p>În cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.</p>	Articolul 441 se abrogă.	Articolul 441. - abrogat
43.	<p>Articolul 442. Limitele judecării recursului</p> <p>(1) Judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.</p> <p>(2) Instanța de recurs este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în recurs.</p> <p>(3) – abrogat.</p> <p>(4) – abrogat.</p>	<p>Articolul 442 va avea următorul cuprins:</p> <p>„Articolul 442. Limitele judecării recursului</p> <p>(1) Judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs, legalitatea hotărârii contestate prin prisma temeiurilor prevăzute în art. 432. Instanța poate invoca, din oficiu, neatragera în proces a persoanelor, drepturile cărora sunt afectate prin hotărâre.</p> <p>(2) În recurs nu pot fi administrate noi dovezi, cu excepția celor care dovedesc cheltuielile de judecată. Aprecierea probelor dată de prima instanță și instanța de apel este obligatorie pentru instanța de recurs, cu excepția cazului când se</p>	<p>Articolul 442. Limitele judecării recursului</p> <p>(1) Judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs, legalitatea hotărârii contestate prin prisma temeiurilor prevăzute în art. 432. Instanța poate invoca, din oficiu, neatragera în proces a persoanelor, drepturile cărora sunt afectate prin hotărâre.</p> <p>(2) În recurs nu pot fi administrate noi dovezi, cu excepția celor care dovedesc cheltuielile de judecată. Aprecierea probelor dată de prima instanță și instanța de apel este obligatorie pentru instanța de recurs, cu excepția cazului când se invocă temeinic art. 432 alin. (1) lit. e).</p>

		invocă temeinic art. 432 alin. (1) lit. e). (3) Instanța de recurs este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor esențiale invocate în recurs.”	(3) Instanța de recurs este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor esențiale invocate în recurs
44.	Articolul 444. Procedura de judecare a recursului Recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces. Completul din 5 judecători decide asupra oportunității invitării tuturor participanților sau a reprezentanților acestora pentru a se pronunța cu privire la problemele de legalitate invocate în cererea de recurs.	Articolul 444 va avea următorul cuprins: „Articolul 444. Procedura judecării recursului Recursul considerat admisibil se examinează fără înștiințarea și audierea participanților la proces, cu excepția recursului în care se invocă întemeiat art. 432 alin. (1) lit. b) și e). Completul poate decide și în alte cazuri invitarea participanților în ședință pentru a se pronunța cu privire la recursul considerat admisibil.”.	Articolul 444. Procedura judecării recursului Recursul considerat admisibil se examinează fără înștiințarea și audierea participanților la proces, cu excepția recursului în care se invocă întemeiat art. 432 alin. (1) lit. b) și e). Completul poate decide și în alte cazuri invitarea participanților în ședință pentru a se pronunța cu privire la recursul considerat admisibil.
45.	Articolul 445. Împuternicirile și actele de dispoziție ale instanței (1) Instanța, după ce judecă recursul, este în drept: [...] c ¹) să admită recursul și să caseze integral decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, trimițând cauza spre rejudecare în prima instanță doar în cazul în care a constatat încălcarea sau aplicarea eronată a normelor de drept procedural specificate la art. 432 alin. (3) lit. d) și f). La solicitarea participanților la proces, instanța de recurs poate trimite cauza spre rejudecare în prima instanță o singură dată în cazul prevăzut la art. 432 alin. (3) lit. b); [...]	Articolul 445: la alineatul (1), litera c ¹) va avea următorul cuprins: „c ¹) să admită recursul și să caseze integral decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, trimițând cauza spre rejudecare în prima instanță, în cazul în care a constatat neatragerea în proces a persoanelor drepturile cărora sunt afectate prin hotărâre;”; se completează cu alineatul (1 ¹) cu următorul cuprins: „(1 ¹) Dacă recursul este admis în temeiul art. 432 alin. (1) lit. e), completul emite o încheiere interlocutorie, pe care o expediază inspecției judiciare.”.	Articolul 445. Împuternicirile și actele de dispoziție ale instanței (1) Instanța, după ce judecă recursul, este în drept: [...] c ¹) să admită recursul și să caseze integral decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, trimițând cauza spre rejudecare în prima instanță, în cazul în care a constatat neatragerea în proces a persoanelor drepturile cărora sunt afectate prin hotărâre; (1 ¹) Dacă recursul este admis în temeiul art. 432 alin. (1) lit. e), completul emite o încheiere interlocutorie, pe care o expediază inspecției judiciare. [...]
Legea nr. 155/2011 pentru aprobarea Clasificatorului unic al funcțiilor publice			
46.	[...] A03 Șef/ șef adjunct al Secretariatului Curții Constituționale Șef/ șef adjunct al secretariatului Consiliului Superior al Magistraturii	În capitolul I secțiunea a III-a punctul 1 din anexa la Legea nr.155/2011 pentru aprobarea Clasificatorului unic al funcțiilor publice (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2011,	[...] A03 Șef/ șef adjunct al Secretariatului Curții Constituționale Șef/ șef adjunct al secretariatului Consiliului Superior al Magistraturii

	Şef/ şef adjunct al secretariatului Curţii Supreme de Justiţie	nr. 164–165, art. 480), cu modificările ulterioare, la poziţia A03 se modifică după cum urmează: coloana a doua, cuvintele „Şef/ şef adjunct al secretariatului Curţii Supreme de Justiţie” se substituie cu cuvintele „Secretar general/secretar general adjunct al Curţii Supreme de Justiţie”;	Secretar general/ Secretar general adjunct al Curţii Supreme de Justiţie
	[...] - realizează managementul de nivel superior în instituţia publică; - posedă competenţe manageriale de planificare funcţională a activităţii instituţiei publice, de gestionare a resurselor financiare, umane, tehnice, materiale etc.; - reprezintă instituţia în relaţiile cu alte autorităţi publice din ţară şi de peste hotare	coloana a treia se completează cu cuvintele „- conduce activitatea grefei, după caz”.	[...] - realizează managementul de nivel superior în instituţia publică; - posedă competenţe manageriale de planificare funcţională a activităţii instituţiei publice, de gestionare a resurselor financiare, umane, tehnice, materiale etc.; - reprezintă instituţia în relaţiile cu alte autorităţi publice din ţară şi de peste hotare; - conduce activitatea greferi, după caz.

Codul administrativ al Republicii Moldova nr. 116/2018

47.	<p>Articolul 191. Competenţa jurisdicţională pentru acţiunea în contencios administrativ</p> <p>[...]</p> <p>(3) Curtea de apel Chişinău soluţionează în primă instanţă acţiunile în contencios administrativ împotriva hotărîrilor Consiliului Superior al Magistraturii, ale Consiliului Superior al Procurorilor, actelor emise de Banca Naţională a Moldovei, precum şi acţiunile în contencios administrativ atribuite în competenţa sa prin Codul electoral.</p> <p>[...]</p> <p>(5) Curtea Supremă de Justiţie soluţionează cererile de recurs împotriva hotărîrilor, deciziilor şi încheierilor curţii de apel.</p>	<p>Articolul 191: la alineatul (3), cuvintele „hotărîrilor Consiliului Superior al Magistraturii, ale Consiliului Superior al Procurorilor,” se exclud;</p> <p>alineatul (5) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(5) Curtea Supremă de Justiţie soluţionează:</p> <p>a) în primă instanţă, prin hotărâri irevocabile, acţiunile în contencios administrativ privind contestarea hotărîrilor Consiliului Superior al Magistraturii şi a Consiliului Superior al Procurorilor;</p> <p>b) cererile de recurs împotriva hotărîrilor, deciziilor şi încheierilor curţii de apel.”;</p>	<p>Articolul 191. Competenţa jurisdicţională pentru acţiunea în contencios administrativ</p> <p>[...]</p> <p>(3) Curtea de apel Chişinău soluţionează în primă instanţă acţiunile în contencios administrativ împotriva actelor emise de Banca Naţională a Moldovei, precum şi acţiunile în contencios administrativ atribuite în competenţa sa prin Codul electoral.</p> <p>[...]</p> <p>(5) Curtea Supremă de Justiţie soluţionează:</p> <p>a) în primă instanţă, prin hotărâri irevocabile, acţiunile în contencios administrativ privind contestarea hotărîrilor Consiliului Superior al Magistraturii şi a Consiliului Superior al Procurorilor;</p> <p>b) cererile de recurs împotriva hotărîrilor, deciziilor şi încheierilor curţii de apel.</p>
-----	--	--	---

48.	<p>Articolul 192. Specializarea judecătorilor pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ</p> <p>(1) Pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ la curțile de apel și la Curtea Supremă de Justiție se instituie complete și/sau colegii specializate de judecători.</p> <p>[...]</p>	<p>La articolul 192 alineatul (1), cuvintele „și la Curtea Supremă de Justiție” și „și/sau colegii specializate” se exclud</p>	<p>Articolul 192. Specializarea judecătorilor pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ</p> <p>(1) Pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ la curțile de apel se instituie complete de judecători.</p> <p>[...]</p>
49.	<p>Articolul 193. Componenta instanței de judecată</p> <p>[...]</p> <p>(3) Curtea Supremă de Justiție soluționează recursurile împotriva încheierilor și admisibilitatea cererilor de recurs în complete de 3 judecători, iar cererile de recurs – în complete de 5 judecători.</p>	<p>Articolul 193: alineatul (3) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(3) Curtea Supremă de Justiție examinează acțiunile în contencios administrativ și cererile de recurs în complete din 3 judecători.”;</p> <p>se completează cu alineatul (3¹), cu următorul cuprins:</p> <p>„(3¹) În scopul uniformizării practicii judecătorești, completul din 3 judecători poate decide, prin vot unanim, ca recursul considerat admisibil să fie examinat de un complet din 5 judecători. Completul din 5 judecători poate decide, prin vot unanim, ca recursul considerat admisibil să fie examinat de un complet din 9 judecători.”.</p>	<p>Articolul 193. Componenta instanței de judecată</p> <p>[...]</p> <p>(3) Curtea Supremă de Justiție examinează acțiunile în contencios administrativ și cererile de recurs în complete din 3 judecători.</p> <p>(3¹) În scopul uniformizării practicii judecătorești, completul din 3 judecători poate decide, prin vot unanim, ca recursul considerat admisibil să fie examinat de un complet din 5 judecători. Completul din 5 judecători poate decide, prin vot unanim, ca recursul considerat admisibil să fie examinat de un complet din 9 judecători.</p>
50.	----	<p>Se completează cu articolul 245¹, cu următorul cuprins:</p> <p>„Articolul 245¹. Temeiurile recursului</p> <p>(1) Recursul este admis dacă:</p> <p>a) interpretarea legii din hotărârea sau decizia contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție;</p> <p>b) prin admiterea recursului se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție;</p> <p>c) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces;</p> <p>d) hotărârea sau decizia este arbitrară sau se</p>	<p>Articolul 245¹. Temeiurile recursului</p> <p>(1) Recursul este admis dacă:</p> <p>a) interpretarea legii din hotărârea sau decizia contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție;</p> <p>b) prin admiterea recursului se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție;</p> <p>c) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces;</p> <p>d) hotărârea sau decizia este arbitrară sau se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor;</p>

		<p>bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor;</p> <p>e) a fost admis mod neîntemeiat un apel introdus tardiv;</p> <p>f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.</p> <p>(2) Temeiurile menționate la alin.(1) lit. c) și d) pot fi invocate în recurs doar dacă au fost invocate în apel sau dacă încălcarea a avut loc în instanța de apel.</p> <p>(3) Aprecierea probelor dată de prima instanță și instanța de apel este obligatorie pentru instanța de recurs, decît dacă se invocă temeiul din alin. (1) lit.</p> <p>d) sau Curtea Supremă de Justiție examinează cauza după trimitere la judecare.”.</p>	<p>e) a fost admis mod neîntemeiat un apel introdus tardiv;</p> <p>f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.</p> <p>(2) Temeiurile menționate la alin.(1) lit. c) și d) pot fi invocate în recurs doar dacă au fost invocate în apel sau dacă încălcarea a avut loc în instanța de apel.</p> <p>(3) Aprecierea probelor dată de prima instanță și instanța de apel este obligatorie pentru instanța de recurs, decît dacă se invocă temeiul din alin. (1) lit.</p> <p>d) sau Curtea Supremă de Justiție examinează cauza după trimitere la judecare.</p>
51.	<p>Articolul 246. Examinarea admisibilității cererii de recurs</p> <p>(1) Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere.</p> <p>(2) Recursul se declară inadmisibil în special cînd:</p> <p>a) decizia instanței de apel nu poate fi contestată cu recurs;</p> <p>b) recursul este depus în mod repetat;</p> <p>c) recursul este depus de o persoană neîmputernicită;</p> <p>d) recursul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art. 245 alin. (1);</p> <p>e) motivarea recursului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 245 alin. (2);</p>	<p>Articolul 246:</p> <p>la alineatul (1), propoziția „Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere.” se substituie cu următoarele propoziții: „Dacă recursul este inadmisibil, completul din 3 judecători, adoptă o încheiere irevocabilă. Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web a Curții Supreme de Justiție și se comunică părților.”;</p> <p>alineatul (2): se completează cu litera a¹), cu următorul cuprins:</p> <p>„a¹) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.245¹.”;</p> <p>se completează cu literele g) și f), cu următorul cuprins:</p> <p>„g) problema juridică invocată în recurs nu este de o importanță fundamentală pentru</p>	<p>Articolul 246. Examinarea admisibilității cererii de recurs</p> <p>(1) Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă recursul este inadmisibil, completul din 3 judecători, adoptă o încheiere irevocabilă. Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web a Curții Supreme de Justiție și se comunică părților</p> <p>(2) Recursul se declară inadmisibil în special cînd:</p> <p>a) decizia instanței de apel nu poate fi contestată cu recurs;</p> <p>a¹) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.245¹;</p> <p>b) recursul este depus în mod repetat;</p> <p>c) recursul este depus de o persoană neîmputernicită;</p>

	<p>f) cererea de recurs nu corespunde cerințelor stabilite la art. 244 alin. (2), art. 233 alin. (1) și (2) și art. 234 alin. (2) și recurentul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de Curtea Supremă de Justiție.</p>	<p>dezvoltarea jurisprudenței; f) recursul este vădit neîntemeiat”;</p> <p>se completează cu alineatul (3), cu următorul cuprins: „(3) Recursul declarat în temeiul art. 245¹ alin. (1) lit. d) nu poate fi declarat inadmisibil în temeiul alin. (1) lit. g).”.</p>	<p>d) recursul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art. 245 alin. (1); e) motivarea recursului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 245 alin. (2); f) cererea de recurs nu corespunde cerințelor stabilite la art. 244 alin. (2), art. 233 alin. (1) și (2) și art. 234 alin. (2) și recurentul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de Curtea Supremă de Justiție. g) problema juridică invocată în recurs nu este de o importanță fundamentală pentru dezvoltarea jurisprudenței; h) recursul este vădit neîntemeiat. (3) Recursul declarat în temeiul art. 245¹ alin. (1) lit. d) nu poate fi declarat inadmisibil în temeiul alin. (1) lit. g).</p>
52.	<p>Articolul 247. Procedura scrisă Curtea Supremă de Justiție examinează și soluționează recursul fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, Curtea Supremă de Justiție poate decide citarea participanților la proces.</p>	<p>Articolul 247, va avea următorul cuprins: „Articolul 247. Procedura de judecare a recursului Recursul considerat admisibil se examinează fără înștiințarea și audierea participanților la proces, cu excepția recursului în care se invocă întemeiat art. art. 245¹ alin. (1) lit. b) și d). Completul poate decide și în alte cauze cazuri invitarea participanților în ședință pentru a se pronunța cu privire la recursul considerat admisibil.”.</p>	<p>Articolul 247. Procedura de judecare a recursului Recursul considerat admisibil se examinează fără înștiințarea și audierea participanților la proces, cu excepția recursului în care se invocă întemeiat art. art. 245¹ alin. (1) lit. b) și d). Completul poate decide și în alte cauze cazuri invitarea participanților în ședință pentru a se pronunța cu privire la recursul considerat admisibil.</p>
53.	<p>Articolul 248. Deciziile instanței de recurs (1) Examinînd recursul, Curtea Supremă de Justiție adoptă una dintre următoarele decizii: a) respinge recursul;</p>	<p>La articolul 248, alineatele (1) și (2) vor avea următorul cuprins: „(1) În urma examinării recursului, Curtea Supremă de Justiție adoptă una dintre următoarele decizii: a) respinge recursul și menține hotărîrea și/sau decizia;</p>	<p>Articolul 248. Deciziile instanței de recurs (1) În urma examinării recursului, Curtea Supremă de Justiție adoptă una dintre următoarele decizii: a) respinge recursul și menține hotărîrea și/sau decizia;</p>

<p>b) casează parțial decizia instanței de apel și emite o altă decizie în partea casată;</p> <p>c) casează integral decizia instanței de apel și emite o nouă decizie;</p> <p>d) casează integral decizia instanței de apel și restituie cauza instanței de apel dacă, în baza limitelor stabilite de lege ale examinării recursului, nu poate adopta o soluție finală în acest caz.</p> <p>(2) Decizia instanței de recurs este irevocabilă din momentul emiterii. Decizia se consideră emisă din momentul plasării acesteia pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție.</p>	<p>b) admite recursul, casează integral sau parțial hotărârea și/sau decizia și adoptă o nouă decizie;</p> <p>c) admite recursul și modifică hotărârea și/sau decizia;</p> <p>d) admite recursul, casează integral decizia instanței de apel și trimite cauzaspre rejudecare în instanța de apel o singură dată dacă eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.</p> <p>(2) Dacă recursul este admis în temeiul art. 245¹ alin. (1) lit. d), completul emite o încheiere interlocutorie, pe care o expediază inspecției judiciare.”.</p>	<p>b) admite recursul, casează integral sau parțial hotărârea și/sau decizia și adoptă o nouă decizie;</p> <p>c) admite recursul și modifică hotărârea și/sau decizia;</p> <p>d) admite recursul, casează integral decizia instanței de apel și trimite cauza spre rejudecare în instanța de apel o singură dată dacă eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.</p> <p>(2) Dacă recursul este admis în temeiul art. 245¹ alin. (1) lit. d), completul emite o încheiere interlocutorie, pe care o expediază inspecției judiciare.</p>
---	--	---

Legea nr. 270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar

<p>54. [...]</p> <p align="right">Tabelul 2</p> <table border="1" data-bbox="203 842 763 1015"> <tr> <td colspan="2"><i>Funcții publice de conducere de nivel superior</i></td> </tr> <tr> <td>A2003</td> <td>Șef al aparatului/șef al Secretariatului</td> </tr> <tr> <td>A2006</td> <td>Șef adjunct al aparatului/șef adjunct al Secretariatului</td> </tr> </table> <p>[...]</p>	<i>Funcții publice de conducere de nivel superior</i>		A2003	Șef al aparatului/șef al Secretariatului	A2006	Șef adjunct al aparatului/șef adjunct al Secretariatului	<p>1. în anexa nr. 3 tabelul 2 compartimentul „Aparatul Procuraturii Generale și procuraturilor specializate, Aparatul Consiliului Superior al Procurorilor, Secretariatul Curții Constituționale, Secretariatul Consiliului Superior al Magistraturii, Secretariatul Curții Supreme de Justiție”</p> <p>la „codul funcției A2003” denumirea funcției se completează în final cu sintagma „/Secretar general”;</p> <p>la „codul funcției A2006” denumirea funcției se completează în final cu sintagma „/secretar general adjunct”.</p>	<p>[...]</p> <p align="right">Tabelul 2</p> <table border="1" data-bbox="1469 842 2074 1058"> <tr> <td colspan="2"><i>Funcții publice de conducere de nivel superior</i></td> </tr> <tr> <td>A2003</td> <td>Șef al aparatului/șef al Secretariatului/Secretar general</td> </tr> <tr> <td>A2006</td> <td>Șef adjunct al aparatului/șef adjunct al Secretariatului,/secretar general adjunct</td> </tr> </table> <p>[...]</p>	<i>Funcții publice de conducere de nivel superior</i>		A2003	Șef al aparatului/șef al Secretariatului/Secretar general	A2006	Șef adjunct al aparatului/șef adjunct al Secretariatului,/secretar general adjunct																												
<i>Funcții publice de conducere de nivel superior</i>																																										
A2003	Șef al aparatului/șef al Secretariatului																																									
A2006	Șef adjunct al aparatului/șef adjunct al Secretariatului																																									
<i>Funcții publice de conducere de nivel superior</i>																																										
A2003	Șef al aparatului/șef al Secretariatului/Secretar general																																									
A2006	Șef adjunct al aparatului/șef adjunct al Secretariatului,/secretar general adjunct																																									
<p>[...]</p> <p align="right">Tabelul 1</p> <table border="1" data-bbox="203 1326 763 1463"> <tr> <td colspan="4">„Curtea Supremă de Justiție</td> </tr> <tr> <td>B1003</td> <td>Președinte</td> <td>127</td> <td>13,94</td> </tr> <tr> <td>B1006</td> <td>Vicepreședinte, cu</td> <td>126</td> <td>13,65</td> </tr> </table>	„Curtea Supremă de Justiție				B1003	Președinte	127	13,94	B1006	Vicepreședinte, cu	126	13,65	<p>2. anexa nr. 4 tabelul 1 compartimentul „Curtea Supremă de Justiție” va avea următorul cuprins:</p> <table border="1" data-bbox="808 1326 1424 1453"> <tr> <td colspan="4">„Curtea Supremă de Justiție</td> </tr> <tr> <td>B1003</td> <td>Președinte</td> <td>127</td> <td>13,94</td> </tr> <tr> <td>B1006</td> <td>Vicepreședinte</td> <td>126</td> <td>13,09</td> </tr> </table>	„Curtea Supremă de Justiție				B1003	Președinte	127	13,94	B1006	Vicepreședinte	126	13,09	<p>[...]</p> <p align="right">Tabelul 1</p> <table border="1" data-bbox="1480 1289 2096 1453"> <tr> <td colspan="4">„Curtea Supremă de Justiție</td> </tr> <tr> <td>B1003</td> <td>Președinte</td> <td>127</td> <td>13,94</td> </tr> <tr> <td>B1006</td> <td>Vicepreședinte</td> <td>126</td> <td>13,09</td> </tr> <tr> <td>B1022</td> <td>Judecător</td> <td>121</td> <td>12,29”</td> </tr> </table>	„Curtea Supremă de Justiție				B1003	Președinte	127	13,94	B1006	Vicepreședinte	126	13,09	B1022	Judecător	121	12,29”
„Curtea Supremă de Justiție																																										
B1003	Președinte	127	13,94																																							
B1006	Vicepreședinte, cu	126	13,65																																							
„Curtea Supremă de Justiție																																										
B1003	Președinte	127	13,94																																							
B1006	Vicepreședinte	126	13,09																																							
„Curtea Supremă de Justiție																																										
B1003	Președinte	127	13,94																																							
B1006	Vicepreședinte	126	13,09																																							
B1022	Judecător	121	12,29”																																							

		vechimea în muncă în funcția de judecător de peste 16 ani			B1022	Judecător	121	12,29”		[...]
	B1009	Vicepreședinte, cu vechimea în muncă în funcția de judecător de pînă la 16 ani	124	13,09						
	B1010	Vicepreședinte al colegiului, cu vechimea în muncă în funcția de judecător de peste 16 ani	124	13,09						
	B1014	Vicepreședinte al colegiului, cu vechimea în muncă în funcția de judecător de pînă la 16 ani	122	12,55						
	B1022	Judecător, cu vechimea în muncă în funcția de judecător de peste 16 ani	121	12,29						
	B1028	Judecător, cu vechimea în muncă în funcția de judecător de pînă la 16 ani	119	11,79						
	[...]									

Legea nr.64/2023 cu privire la Curtea Supremă de Justiție

55.	<p>Articolul 10. Secretariatul Curții Supreme de Justiție [...] (3) Grefa Curții Supreme de Justiție asistă judecătorii la exercitarea funcțiilor acestora și include subdiviziuni ale asistenților judiciari și alte subdiviziuni</p>	<p>Articolul 10 din Legea nr.64/2023 cu privire la Curtea Supremă de Justiție (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2023, nr.117–118, art.190) se modifică după cum urmează: alineatul (3) se completează cu propoziția cu următorul cuprins: „Jurisconsultul exercită funcția de secretar general I Curții.”;</p>	<p>Articolul 10. Secretariatul Curții Supreme de Justiție [...] (3) Grefa Curții Supreme de Justiție asistă judecătorii la exercitarea funcțiilor acestora și include subdiviziuni ale asistenților judiciari și alte subdiviziuni responsabile de unificarea practicii</p>
-----	---	--	--

<p>responsabile de unificarea practicii judiciare. În grefă activează funcționari publici numiți în funcție pe criterii de profesionalism, în conformitate cu Legea nr.158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public. Activitatea grefei este condusă de jurisconsultul Curții Supreme de Justiție.</p> <p>(4) Subdiviziunea administrativă asigură sub aspect organizatoric funcționarea Curții Supreme de Justiție. În subdiviziunea administrativă activează funcționari publici numiți în funcție în conformitate cu Legea nr.158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public și personal contractual angajat în condițiile stabilite de legislația muncii. Activitatea subdiviziunii administrative este condusă de secretarul general al Curții Supreme de Justiție.</p> <p>(5) Statul de personal al Curții Supreme de Justiție se aprobă de Plenul instanței, la propunerea președintelui Curții Supreme de Justiție, în limita bugetului aprobat.</p>	<p>la alineatul (4) după cuvintele „secretarul general” se completează cu cuvântul „adjunct”.</p>	<p>judiciare. În grefă activează funcționari publici numiți în funcție pe criterii de profesionalism, în conformitate cu Legea nr.158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public. Activitatea grefei este condusă de jurisconsultul Curții Supreme de Justiție. Jurisconsultul exercită funcția de secretar general I Curții</p> <p>(4) Subdiviziunea administrativă asigură sub aspect organizatoric funcționarea Curții Supreme de Justiție. În subdiviziunea administrativă activează funcționari publici numiți în funcție în conformitate cu Legea nr.158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public și personal contractual angajat în condițiile stabilite de legislația muncii. Activitatea subdiviziunii administrative este condusă de secretarul general adjunct al Curții Supreme de Justiție.</p> <p>(5) Statul de personal al Curții Supreme de Justiție se aprobă de Plenul instanței, la propunerea președintelui Curții Supreme de Justiție, în limita bugetului aprobat.</p>
--	---	--